Oświadczenie złożone
przez senator Magdalenę Biejat
na 68. posiedzeniu Senatu
w dniu 6 listopada 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Minister!

Zwracam się z prośbą o przedstawienie informacji dotyczących działań podejmowanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na rzecz poprawy sytuacji osób głuchych w Polsce. W Polsce żyje 80–100 tysięcy osób głuchych lub z głębokim niedosłuchem, a w sumie osób niedosłyszących mogą być nawet 3 miliony. Społeczność głuchych zwraca uwagę na liczne bariery utrudniające jej pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym, dotyczy to m.in. dostępności komunikacyjnej, edukacji czy zatrudnienia. Jak wskazuje prezes Polskiego Związku Głuchych, ok. 70% osób głuchych i niedosłyszących w Polsce nie pracuje, co wynika zarówno z barier, jak i ze strachu pracodawców przed komunikacją z osobami głuchymi.

Problemy osób głuchych są złożone, sięgają głębiej, dalej, nie jest to jedna bariera, dotyczą wielu obszarów życia. Szczególnie istotne są postulaty środowisk osób głuchych, w tym grupy Głusi Aktywiści, dotyczące podmiotowego traktowania społeczności głuchych, zapewnienia ich rzeczywistego udziału w procesach decyzyjnych, likwidacji barier komunikacyjnych w kontaktach z instytucjami publicznymi czy kwestii sprawiedliwego dostępu do wsparcia i świadczeń społecznych.

Osoby głuche nie powinny być postrzegane wyłącznie przez pryzmat ograniczeń wynikających z braku słuchu. Dla wielu z nich polski język migowy jest pierwszym językiem, a społeczność głuchych ma własne kulturę, historię i tożsamość. Polityka państwa powinna uwzględniać te uwarunkowania i zapewniać osobom głuchym możliwość pełnego, samodzielnego i równego uczestnictwa w życiu publicznym.

W związku z powyższym zwracam się do Pani Minister z następującymi pytaniami.

1. Jakie działania podejmuje Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na rzecz poprawy sytuacji osób głuchych?
2. Czy planowane są zmiany w obowiązujących przepisach, programach i instrumentach polityki społecznej, które uwzględnią specyficzne potrzeby osób głuchych? Przede wszystkim proszę o informację, czy planowana jest zmiana zasad przydzielania punktacji dla uzyskania świadczenia wspierającego oraz zasad przydzielania renty socjalnej.
3. Czy planowane jest wprowadzenie bezterminowych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób głuchych?
4. Jakie działania są podejmowane w sprawie zwiększenia dostępności instytucji publicznych dla osób głuchych?
5. Czy powołany został lub planowane jest powołanie stałego zespołu konsultacyjnego lub innego ciała z udziałem osób głuchych?
6. Czy prowadzone są konsultacje z przedstawicielami społeczności głuchych w sprawie przygotowywanych rozwiązań legislacyjnych?

Magdalena Biejat